

Ad: Mojmir v Amerike

Milí priatelia, viacerí sa na mňa obrátili s otázkou, či môže byť pravdivý oznam o svätoplukovcoch, ktorí vraj prví objavili Ameriku. (viď príloha) Musím vás sklamať, ale text kolujúci po internete, ktorý bombasticky oznamuje, že do Ameriky sa prví z Európanov dostali Slováci – Svätoplukov syn **Mojmir II. a jeho družina**, javí neklamné známky podvrhu.

Píše sa tu: „Výskumný tím v kanadskom Newfoundlande prišiel s prevratným objavom. V ľade našli totiž nezvyčajne zachovanú písomnú zmienku ... okolo roku 911 sa vydala (Mojmírova) družina na plavbu na západ“. Analýzou písma vraj prišli na to, že ide o dokument napísaný v cyrilike a podrobne opisuje „ako družina asi dvadsiatich mužov musela utiecť z Veľkej Moravy“. Už samotný názov „Veľká Morava“ je nepresvedčivý, moravskí Sloveni v 9. storočí takto nenazývali svoju krajinu. Ak by naozaj v Amerike našli takýto cyrilský dokument, určite by nám mali detailne ukázať nájdený dokument a písmo so zápisom mena Mojmir. Lenže fotografia takéhoto dokumentu tam nie je a to je podozrivé! Je tam síce priložená akási mapa, ale písmo pre slabú rozlíšiteľnosť nemožno identifikovať. Ten cyrilský text, ktorý je tam priložený sťa by "doličný dokument", je cyrilský prepis Proglasu zo 14. storočia, ktorý našli v kláštore Chilandar na Svätej hore Athos (Grécko). Keby to bol naozaj písal Slovák **Mojmir, určite by písal hlaholikou**, lebo len to bolo naše *slovenské písmo*. Konštantín Cyril doniesol Slovenom – Slovákom iba hlaholiku, a v tej sa u nás vzdelávala celá jedna generácia našich predkov. Bola to práve tá generácia, do ktorej patrili Mojmir II. a jeho družina. **Cyrilika vznikla 30 rokov po hlaholike v Bulharsku.**

„Šéf archeologického výskumu na univerzite v St. John's Steve Topies oznámil, že historické zápisky vznikli v 10. storočí.“ – V 10. stor. cyriliku iste nik zo Slovákov na Slovensku nepoužíval. Hoci Slováci, ktorí boli neskôr nútení ujsť do Bulharska, mohli poznať aj cyriliku, ale iste by ju nezamenili za originálne *slovenské písmo*, vytvorené osobne Konštantínom Filozofom, a to priamo pre Slovákov. To bola tak epochálna udalosť pre našich predkov, že by hlaholiku nik z nich dobrovoľne nezamenil za cyriliku. Veď kvôli tomu vyšiel z Ochridskej školy Klimenta Slovenského aj **apologetický spis O písmenách**, ktorý napísal Slovák **Naum** ako obranu hlaholiky proti zavádzaniu iného písma (neskôr cyriliky). Preto cyriliku, ako sekundárne písmo Slovanov, jednoducho Slováci nepotrebovali, najmä nie na začiatku 10. storočia. Cyrilika sa k nám dostala najskôr v 11. stor., aj to okľukou z Kyjevskej Rusi, prípadne z Bulharska.

Vraj „kvôli tomu museli povolať do Kanady aj slovenských expertov na cyriliku“ – kanadskí odborníci, ktorí by skutočne našli taký dokument v cyrilike, kontaktovali by v prvom rade Bulharov ako odborníkov na cyriliku z 10. stor., určite nie Slovákov, ako sa to spomína v tomto texte. Ale veľmi pravdepodobne by nemohlo ísť ani o Mojмира II. už len preto, lebo tohto slovenského vládcu zabil Maďari okolo r. **906**, o tom máme záznam bavorského letopiscu Aventina.

Toto „prepísovanie histórie“ vyzerá na prvoaprílový žart.

Elena Šubjaková,
lektorka Hlaholskej akadémie DMS BA